

Αθήνα, 7 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

**Θέμα: Ένταξη της ορεινής Αιτωλοακαρνανίας στο πρόγραμμα
«Μετεγκατάσταση»**

Η δημογραφική κρίση αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις για την ελληνική περιφέρεια, με ιδιαίτερα έντονες επιπτώσεις στις ορεινές, απομακρυσμένες και δημογραφικά ευάλωτες περιοχές της χώρας. Το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει θεσπίσει και υλοποιεί το πρόγραμμα «Μετεγκατάσταση», ως ένα εργαλείο δημογραφικής πολιτικής και ενίσχυσης της περιφέρειας, παρέχοντας οικονομικό κίνητρο για τη μόνιμη εγκατάσταση νοικοκυριών σε περιοχές που αντιμετωπίζουν έντονη πληθυσμιακή αποδυνάμωση.

Η ύπαρξη και η διεύρυνση του συγκεκριμένου προγράμματος καθιστούν ακόμη πιο επιτακτικό το ερώτημα γιατί ορεινές και δημογραφικά ευάλωτες περιοχές της Αιτωλοακαρνανίας δεν έχουν συμπεριληφθεί στον σχεδιασμό του προγράμματος «Μετεγκατάσταση», παρά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες τους.

Η Αιτωλοακαρνανία, ως ο μεγαλύτερος σε έκταση νομός της χώρας, διαθέτει εκτεταμένες ορεινές και δυσπρόσιτες περιοχές, μεγάλο αριθμό μικρών οικισμών και σημαντικές αποστάσεις από τα βασικά αστικά και διοικητικά κέντρα. Στις περιοχές αυτές η δημογραφική αποδυνάμωση συνδέεται άμεσα με τη γήρανση του πληθυσμού, τη φυγή των νέων, τη μείωση του μαθητικού πληθυσμού, τη συρρίκνωση της τοπικής αγοράς, την εγκατάλειψη παραγωγικών δραστηριοτήτων και τη σταδιακή αποδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών. Το πρόβλημα αφορά, σε διαφορετικό βαθμό, ορεινές και

απομακρυσμένες κοινότητες των Δήμων Αμφιλοχίας, Θέρμου, Ναυπακτίας, Αργινίου, Ξηρομέρου και Ακτίου-Βόνιτσας.

Η ένταξη ορεινών κοινοτήτων της Αιτωλοακαρνανίας στο πρόγραμμα «Μετεγκατάσταση» θα μπορούσε να δημιουργήσει ένα ουσιαστικό κίνητρο για τη μόνιμη εγκατάσταση νέων οικογενειών, εργαζομένων και οικονομικά ενεργού πληθυσμού. Παράλληλα, θα μπορούσε να λειτουργήσει συμπληρωματικά προς τις υπόλοιπες πολιτικές στεγαστικής, κοινωνικής και δημογραφικής πολιτικής του Υπουργείου.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και η αξιοποίηση του σημαντικού αποθέματος κλειστών και ανενεργών κατοικιών που υπάρχει στους ορεινούς οικισμούς. Η εφαρμογή του «Μετεγκατάσταση» μπορεί να συνδυαστεί με κίνητρα επισκευής και επαναχρησιμοποίησης αυτών των κατοικιών, ώστε η οικονομική ενίσχυση της μετεγκατάστασης να μετατραπεί σε πραγματική δυνατότητα μόνιμης εγκατάστασης.

Παράλληλα, η ορεινή Αιτωλοακαρνανία διαθέτει σημαντικούς φυσικούς, παραγωγικούς και πολιτιστικούς πόρους. Η γεωργία και η κτηνοτροφία, τα δασικά οικοσυστήματα, οι λίμνες και τα ποτάμια, οι ορεινοί όγκοι, οι παραδοσιακοί οικισμοί, τα μνημεία και οι δυνατότητες ανάπτυξης του φυσιολατρικού και εναλλακτικού τουρισμού μπορούν να στηρίξουν την οικονομική δραστηριότητα και τη μόνιμη εγκατάσταση νέων κατοίκων.

Το πρόγραμμα «Μετεγκατάσταση», επομένως, μπορεί να αποτελέσει για την ορεινή Αιτωλοακαρνανία όχι απλώς ένα οικονομικό βοήθημα, αλλά ένα εργαλείο μόνιμης επανακατοίκησης, δημογραφικής αναζωογόνησης και κοινωνικής συνοχής. Η αποτελεσματικότητα, όμως, μιας τέτοιας πολιτικής προϋποθέτει τη σύνδεση της μετεγκατάστασης με την απασχόληση, την αγροτική και κτηνοτροφική δραστηριότητα, την τοπική επιχειρηματικότητα, την τηλεργασία, τη στέγαση και την πρόσβαση στις βασικές υπηρεσίες.

Επειδή το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει θεσπίσει και υλοποιεί το πρόγραμμα «Μετεγκατάσταση» ως συγκεκριμένο εργαλείο αντιμετώπισης της δημογραφικής συρρίκνωσης,

Επειδή το πρόγραμμα «Μετεγκατάσταση» αποτελεί υφιστάμενο μηχανισμό παροχής οικονομικού κινήτρου για τη μόνιμη εγκατάσταση πολιτών σε δημογραφικά ευάλωτες περιοχές,

Επειδή η ορεινή Αιτωλοακαρνανία αντιμετωπίζει έντονα και διαχρονικά φαινόμενα πληθυσμιακής συρρίκνωσης, γήρανσης και απομάκρυνσης του νεότερου και παραγωγικά ενεργού πληθυσμού,

Επειδή η γεωγραφική απομόνωση και η μεγάλη απόσταση από βασικές υπηρεσίες επιβαρύνουν περαιτέρω τη δημογραφική κατάσταση των ορεινών οικισμών,

Επειδή η ύπαρξη κλειστών και ανενεργών κατοικιών δημιουργεί σημαντικό στεγαστικό απόθεμα που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για τη μόνιμη εγκατάσταση νέων κατοίκων,

Επειδή η ορεινή Αιτωλοακαρνανία διαθέτει παραγωγικούς, φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους που μπορούν να στηρίξουν νέες οικονομικές δραστηριότητες και τη μόνιμη εγκατάσταση οικογενειών,

Επειδή η επέκταση του υφιστάμενου προγράμματος «Μετεγκατάσταση» στην ορεινή Αιτωλοακαρνανία θα μπορούσε να αποτελέσει άμεσο και στοχευμένο εργαλείο αντιμετώπισης της δημογραφικής συρρίκνωσης.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται η κα Υπουργός:

1. Για ποιο συγκεκριμένο λόγο η ορεινή και δημογραφικά ευάλωτη Αιτωλοακαρνανία δεν έχει συμπεριληφθεί μέχρι σήμερα στις περιοχές εφαρμογής ή διεύρυνσης του προγράμματος «Μετεγκατάσταση» του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας;
2. Ποια ακριβώς αντικειμενικά και μετρήσιμα κριτήρια χρησιμοποιεί το Υπουργείο για την επιλογή των περιοχών που εντάσσονται στο πρόγραμμα «Μετεγκατάσταση» και, με βάση τα ίδια αυτά κριτήρια, έχει εξεταστεί η επιλεξιμότητα ορεινών περιοχών της Αιτωλοακαρνανίας;
3. Προτίθεται το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας να εξετάσει την ένταξη στο πρόγραμμα «Μετεγκατάσταση» ορεινών και απομακρυσμένων κοινοτήτων των Δήμων Αμφιλοχίας, Θέρμου, Ναυπακτίας, Αγρινίου, Ξηρομέρου και Ακτίου-Βόνιτσας, οι οποίες παρουσιάζουν έντονα χαρακτηριστικά δημογραφικής συρρίκνωσης και γήρανσης;
4. Προτίθεται η κα Υπουργός να επεκτείνει το οικονομικό κίνητρο του προγράμματος «Μετεγκατάσταση» και σε επιλέξιμες ορεινές κοινότητες της Αιτωλοακαρνανίας, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τις ήδη ενταγμένες περιοχές;
5. Εξετάζεται η θέσπιση ενιαίων, αντικειμενικών και μετρήσιμων κριτηρίων για την ένταξη περιοχών στο πρόγραμμα «Μετεγκατάσταση», όπως η ποσοστιαία πληθυσμιακή μείωση, η γήρανση του πληθυσμού, η πληθυσμιακή πυκνότητα, η απόσταση από αστικά κέντρα και βασικές υπηρεσίες και ο βαθμός εγκατάλειψης των οικισμών, ώστε να διασφαλίζεται ότι και η ορεινή Αιτωλοακαρνανία μπορεί να ενταχθεί εφόσον πληροί τα ίδια κριτήρια;

6. Υπάρχει σχεδιασμός για τη σύνδεση του προγράμματος «Μετεγκατάσταση» με την αξιοποίηση κλειστών και εγκαταλελειμμένων κατοικιών στην ορεινή Αιτωλοακαρνανία, μέσω κινήτρων επισκευής και επαναχρησιμοποίησης, ώστε το οικονομικό κίνητρο της μετεγκατάστασης να συνοδεύεται από πραγματικές δυνατότητες στέγασης;
7. Προτίθεται το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, στο πλαίσιο της περαιτέρω διεύρυνσης του προγράμματος «Μετεγκατάσταση», να εξετάσει την ένταξη της ορεινής Αιτωλοακαρνανίας ως περιοχής προτεραιότητας, με στόχο την προσέλκυση νέων οικογενειών, εργαζομένων και οικονομικά ενεργού πληθυσμού και την αναστροφή της δημογραφικής αποδυνάμωσης των ορεινών οικισμών;

Ο ερωτών βουλευτής

Ζαμπάρας Μιλτιάδης (Μίλτος)